

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ТА МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ БУДІВЕЛЬНОЮ СФЕРОЮ НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ

ANALYSIS OF MODERN SCIENTIFIC APPROACHES AND METHODS OF CONSTRUCTION MANAGEMENT AT THE STATE LEVEL

Будівельна галузь є важливою складовою національної економіки, оскільки вона формує інфраструктурний фундамент для розвитку інших секторів, створює нові робочі місця та сприяє залученню інвестицій. Державне управління цією сферою відіграє ключову роль у забезпеченні її ефективного функціонування, розвитку та стабільності. Водночас сучасні виклики, такі як урбанізація, екологічні проблеми, цифровізація та потреба в удосконаленні нормативно-правової бази, зумовлюють необхідність реформування підходів до державного регулювання будівельної галузі. Метою цієї статті є аналіз сучасних наукових підходів і методів державного управління будівельною сферою, визначення основних проблем у регуляторній політиці, а також розробка рекомендацій щодо її вдосконалення. У дослідженні розглянуто ключові теоретичні засади державного управління будівельною сферою, зокрема нормативно-правові, економічні та інституційні аспекти регулювання. Особлива увага приділена аналізу останніх наукових досліджень, у яких висвітлено питання реформування дозвільної системи, фінансово-економічної підтримки галузі, контролю за якістю будівництва та впровадження цифрових технологій. Стаття також містить характеристику основних методів державного регулювання будівельної галузі, серед яких нормативно-правове регулювання, фінансові стимули, антикризові заходи, децентралізація управління, цифровізація та екологічне регулювання. Особливу увагу приділено сучасним тенденціям у сфері державного управління будівництвом, зокрема впровадженню електронних платформ для отримання дозвільної документації, розвитку державно-приватного партнерства, екологізації будівельної галузі та реформуванню інституційного контролю. Результати дослідження свідчать про необхідність комплексного підходу до державного управління будівельною сферою, що включає спрощення дозвільних процедур, стимулювання інвестицій, цифровізацію регуляторних процесів та підвищення ефективності контролю за якістю будівництва. Подальші дослідження в цьому напрямі можуть бути спрямовані на оцінку ефективності впроваджених реформ та адаптацію міжнародного досвіду до вітчизняної будівельної галузі.

Ключові слова: будівельна галузь, державне управління, нормативно-правове регулювання, цифровізація, інвестиції, екологічне

будівництво, державно-приватне партнерство.

The construction industry is an important component of the national economy, as it forms the infrastructure foundation for the development of other sectors, creates new jobs and promotes investment. State management of this sector plays a key role in ensuring its effective functioning, development and stability. At the same time, modern challenges, such as urbanization, environmental problems, digitalization and the need to improve the regulatory framework, necessitate reforming approaches to state regulation of the construction industry. The purpose of this article is to analyze modern scientific approaches and methods of state management of the construction sector, identify the main problems in regulatory policy, and develop recommendations for its improvement. The study examines the key theoretical foundations of public administration in the construction sector, in particular the regulatory, economic and institutional aspects of regulation. Particular attention is paid to the analysis of recent scientific studies, which highlight the issues of reforming the permitting system, financial and economic support for the industry, construction quality control and the introduction of digital technologies. The article also contains a description of the main methods of state regulation of the construction industry, including regulatory regulation, financial incentives, anti-crisis measures, decentralization of management, digitalization and environmental regulation. Particular attention is paid to modern trends in the field of public administration in construction, in particular the introduction of electronic platforms for obtaining permit documentation, the development of public-private partnerships, greening the construction industry and reforming institutional control. The results of the study indicate the need for a comprehensive approach to public administration in the construction sector, which includes simplifying permit procedures, stimulating investments, digitalization of regulatory processes and increasing the efficiency of construction quality control. Further research in this area may be aimed at assessing the effectiveness of the implemented reforms and adapting international experience to the domestic construction industry.

Key words: construction industry, public administration, regulatory and legal regulation, digitalization, investments, green construction, public-private partnership.

УДК 351:338.432
DOI <https://doi.org/10.32782/rma2663-5240-2024.41.42>

Топазли Р.А.

к. екон. наук,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Заклад вищої освіти «Університет трансформації майбутнього»

Постановка проблеми. Будівельна галузь відіграє одну з ключових ролей у розвитку національної економіки, адже вона забезпечує інфраструктурну основу для функціонування інших сфер господарства, створює нові робочі місця, сприяє розвитку суміжних галузей та стимулює внутрішній ринок. Ефективне управління будівельною сферою на державному

рівні має вирішальне значення для забезпечення сталого економічного розвитку, підвищення якості житлових та інфраструктурних об'єктів, а також для залучення інвестицій. Сучасні виклики, такі як глобалізація, урбанізація, екологічні проблеми та економічні кризи, вимагають від держав нових підходів до управління будівельною галуззю. У зв'язку

з цим уряди різних країн впроваджують новітні методи регулювання, спрямовані на дерегуляцію та спрощення дозвільних процедур, цифровізацію процесів управління, екологізацію будівництва, а також запровадження фінансових механізмів підтримки розвитку галузі. Водночас в Україні досі існують значні проблеми у сфері державного управління будівництвом, серед яких – складність дозвільної системи, корупційні ризики, нестабільність законодавчої бази та обмеженість доступу до фінансування. Державне управління будівельною сферою охоплює широкий спектр заходів, включаючи нормативно-правове регулювання, фінансово-економічні інструменти, контроль за якістю будівництва та стимулювання інноваційних технологій. Проте, ефективність цих заходів залежить від узгодженості державної політики, рівня інституційного розвитку та впровадження найкращих міжнародних практик. З огляду на важливість цієї проблематики, у статті розглянуто сучасні наукові підходи та методи державного управління будівельною сферою, проаналізовано їх ефективність та виявлено основні напрямки вдосконалення регуляторної політики в умовах динамічних змін економічного середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У дослідженнях вітчизняних науковців, присвячених питанням державного управління будівельною сферою, основна увага зосереджена на аналізі нормативно-правового регулювання та інституційних механізмів контролю, тоді як аспекти довгострокового стратегічного розвитку та впливу макроекономічних факторів залишаються менш дослідженими. Питання державного регулювання будівельної галузі висвітлено у працях таких учених, як Н. Гуштик, Л. Шутенко, В. Мелко, О. Козич, О. Марушева, які розглядають проблеми ефективності існуючих регуляторних механізмів та потребу в їх удосконаленні. Значна увага в наукових публікаціях приділяється реформуванню дозвільної системи та подоланню корупційних ризиків [1–4]. Окремі дослідження зосереджені на питаннях фінансово-економічного стимулювання розвитку будівельної галузі, зокрема податкових механізмів, державно-приватного партнерства та інвестиційної підтримки [5]. Водночас питання довгострокового планування, цифровізації управління, впровадження інноваційних технологій у будівництві та впливу глобальних економічних викликів на галузь залишаються недостатньо систематизованими в сучасних дослідженнях. Це свідчить про необхідність подальших наукових розвідок, спрямованих на розробку комплексних стратегій розвитку

будівельного сектору та інтеграцію міжнародного досвіду у вітчизняну практику управління.

Метою статті є аналіз сучасних наукових підходів і методів державного управління будівельною сферою, оцінка ефективності існуючих регуляторних механізмів, а також визначення основних проблем і перспектив їх удосконалення.

Виклад основного матеріалу. Будівельна галузь є складною соціально-економічною системою, що включає різноманітні державні та приватні суб'єкти, інвесторів, регуляторні органи, а також механізми контролю та нагляду. Її ефективне функціонування залежить від балансу між державним регулюванням і ринковими механізмами. Теоретичною основою управління будівельною сферою виступають концепції державного регулювання, економічної безпеки, інституційного розвитку та стратегічного планування.

Згідно з класичними економічними теоріями, будівельна галузь є однією з ключових складових національної економіки, адже вона не тільки формує капітальні активи країни, а й створює мультиплікативний ефект, сприяючи розвитку інших секторів, таких як металургія, енергетика, транспорт, виробництво будівельних матеріалів тощо [1]. Водночас сучасні підходи до державного управління будівельною сферою ґрунтуються на поєднанні традиційного регулювання із впровадженням інноваційних рішень, орієнтованих на цифровізацію, екологічну сталість та інвестиційну привабливість.

Державне регулювання будівельної галузі здійснюється на основі правових, економічних та адміністративних механізмів. Правове регулювання включає створення нормативно-правової бази, яка визначає правила функціонування галузі, ліцензування, сертифікацію, стандарти безпеки та екологічні вимоги. У країнах із розвинутою ринковою економікою такі механізми спрямовані на стимулювання конкуренції та створення сприятливого бізнес-середовища, тоді як у країнах, що розвиваються, велика увага приділяється контролю за якістю будівництва та боротьбі з корупційними ризиками [8].

З точки зору інституційної економіки, ефективність державного управління будівельною сферою залежить від якості державних інституцій, прозорості регуляторної політики та рівня дотримання прав власності. Інституційна теорія наголошує на важливості створення дієвих механізмів взаємодії між державою, бізнесом та суспільством. У контексті будівельної галузі це означає необхідність чіткого розподілу функцій між регуляторними орга-

нами, запровадження ефективних механізмів громадського контролю та розвитку державно-приватного партнерства [5].

Крім того, стратегічне управління будівельною сферою базується на довгостроковому плануванні та прогнозуванні економічних тенденцій. Сучасні наукові підходи передбачають застосування методів сценарного аналізу, SWOT-аналізу, PESTLE-аналізу для оцінки факторів, що впливають на розвиток галузі. Стратегії державного управління будівництвом часто включають програми модернізації інфраструктури, стимулювання інноваційного будівництва, розвиток житлового фонду та залучення іноземних інвесторів [3].

Управління будівельною сферою також неможливе без врахування соціально-економічних факторів, таких як демографічні зміни, рівень урбанізації, доступність житла та соціальна відповідальність забудовників. Важливою складовою є впровадження екологічно безпечних технологій будівництва, що передбачає використання енергоефективних матеріалів, мінімізацію шкідливих викидів та раціональне використання природних ресурсів.

Таким чином, державне управління будівельною сферою має базуватися на комплексному підході, що поєднує правове регулювання, інституційний розвиток, стратегічне планування та соціальну відповідальність. Наукове обґрунтування цих процесів дозволяє сформувати ефективну модель управління, яка сприятиме сталому розвитку галузі, підвищенню якості будівництва та забезпеченню економічної стабільності країни.

Державне регулювання будівельної галузі охоплює широкий спектр методів, спрямованих на забезпечення її стабільного розвитку, підвищення інвестиційної привабливості та створення сприятливих умов для реалізації будівельних проектів. Основними напрямками регулювання є нормативно-правове регулювання, фінансово-економічні інструменти, антикризові заходи та державний контроль за якістю будівництва.

Нормативно-правове регулювання є основою державного управління будівельною галуззю, оскільки визначає правила функціонування ринку, порядок видачі дозволів, стандарти безпеки та відповідність будівельних об'єктів технічним нормам. В Україні система нормативного регулювання будується на основі законів, підзаконних актів, державних будівельних норм (ДБН), стандартів (ДСТУ) та міжнародних нормативних документів [8].

Значну роль у цій сфері відіграють дозвільні процедури, які регламентують порядок

отримання будівельних ліцензій, експертизи проектів та введення об'єктів в експлуатацію. Однак, однією з головних проблем українського будівельного сектору є складність дозвільних процедур, що створює передумови для корупційних схем і затримок у реалізації інвестиційних проектів. У зв'язку з цим останніми роками відбувається поступова реформа дозвільної системи, спрямована на її спрощення та цифровізацію [3].

Також нормативно-правове регулювання охоплює екологічні норми, що регулюють вплив будівництва на довкілля. В сучасних умовах багато країн впроваджують концепцію «зеленого» будівництва, яка передбачає використання енергоефективних технологій, екологічно безпечних матеріалів та дотримання принципів сталого розвитку [2].

Фінансово-економічне регулювання будівельної галузі здійснюється через систему податкових стимулів, державних інвестицій та механізмів підтримки забудовників. Одним із ключових інструментів є податкові пільги, які спрямовані на стимулювання будівництва житла економ-класу, об'єктів соціальної інфраструктури та модернізації будівельних підприємств. Зниження ставок ПДВ для будівельних компаній та надання податкових канікул для нових інвесторів є ефективними методами залучення додаткових капіталовкладень у сектор [5].

Кредитна підтримка також відіграє важливу роль у розвитку галузі. Державні програми пільгового іпотечного кредитування сприяють підвищенню доступності житла для населення, що, в свою чергу, стимулює будівельний ринок. У багатьох країнах активно застосовуються механізми державно-приватного партнерства (ДПП), які дозволяють залучати інвестиції у великі інфраструктурні проекти, зменшуючи навантаження на державний бюджет [7].

Державне фінансування будівництва соціальних об'єктів (шкіл, лікарень, транспортної інфраструктури) є ще одним важливим елементом фінансово-економічного регулювання. У цьому контексті ефективним є залучення міжнародних фінансових організацій, таких як Світовий банк та Європейський банк реконструкції та розвитку, що надають кредити на реалізацію масштабних інфраструктурних проектів [4].

Будівельна галузь є чутливою до економічних криз, оскільки залежить від рівня платоспроможності населення, доступності кредитних ресурсів та макроекономічної стабільності. У періоди економічного спаду уряди застосовують антикризові заходи, спрямовані на підтримку будівельної сфери та збереження робочих місць. До таких заходів належать:

1. Пряме державне фінансування будівельних проєктів, що дозволяє підтримати попит на будівельні матеріали та робочу силу.

2. Відстрочення податкових платежів та кредитних зобов'язань для будівельних компаній, що допомагає їм уникнути банкрутства у кризові періоди.

3. Спрощення регуляторних процедур, що дозволяє забудовникам швидше отримувати дозволи та вводити об'єкти в експлуатацію [6].

У період пандемії COVID-19 багато країн запровадили спеціальні програми підтримки будівельної галузі, які включали субсидії для малих і середніх будівельних компаній, розширення доступу до пільгових кредитів та спрощення процедури отримання дозволів на будівництво [1].

Контроль за якістю будівництва є важливим напрямом державного регулювання, що спрямований на забезпечення безпеки будівельних об'єктів, відповідності технологічним стандартам та запобігання використанню неякісних матеріалів. В Україні контроль здійснюється через систему державного архітектурно-будівельного нагляду, який регламентує процеси будівництва на всіх етапах – від проєктування до введення об'єктів в експлуатацію [8].

Однак, існує низка проблем, пов'язаних із недостатньою ефективністю контролюючих органів. Зокрема, відсутність єдиної електронної бази забудовників, дублювання функцій різних регуляторних структур та низька якість експертної оцінки будівельних проєктів спричиняють зловживання та корупційні ризики. Для підвищення ефективності контролю необхідно реформувати систему нагляду, запровадивши електронний моніторинг будівництва та посилення відповідальності за порушення будівельних норм [3].

Основні методи державного регулювання будівельної галузі охоплюють нормативно-правове регулювання, фінансово-економічні інструменти, антикризові заходи та контроль за якістю будівництва. Комплексне застосування цих методів дозволяє забезпечити стабільний розвиток будівельного сектору, створити сприятливі умови для залучення інвестицій, підвищити якість будівництва та мінімізувати кризові явища. Водночас для підвищення ефективності державного регулювання необхідно спрощувати адміністративні процедури, розширювати можливості фінансування будівельних проєктів та впроваджувати сучасні цифрові технології у сфері будівництва (таблиця 1).

Будівельна галузь, як один із ключових секторів національної економіки, зазнає постійних змін під впливом глобальних та локальних

факторів. Сучасне державне управління будівельною сферою орієнтоване на вдосконалення регуляторних механізмів, цифровізацію процесів, екологічну сталість та розширення державно-приватного партнерства. У відповідь на виклики економічної нестабільності, урбанізаційні процеси та екологічні загрози держави змушені впроваджувати нові підходи до управління галуззю, забезпечуючи її ефективність, прозорість та інвестиційну привабливість.

Однією з ключових тенденцій є цифровізація дозвільних процедур та автоматизація управлінських процесів. Впровадження електронних платформ для видачі дозволів на будівництво, сертифікації та реєстрації об'єктів значно скорочує часові витрати та зменшує корупційні ризики. У багатьох країнах уже працюють системи електронного документообігу, що дозволяють забудовникам отримувати необхідні дозволи онлайн, без фізичного контакту з регулюючими органами. В Україні також активно розвивається система "Прозора ДАБІ", яка спрямована на зменшення бюрократії та підвищення прозорості в сфері містобудування [3].

Другою важливою тенденцією є екологізація будівельної галузі. Держави запроваджують нові стандарти енергоефективності, стимулюють використання екологічно чистих матеріалів та технологій. Наприклад, у Європейському Союзі прийнято директиви, які передбачають, що до 2050 року всі нові будівлі повинні бути "нульовими за рівнем викидів CO₂". В Україні також діють програми підтримки "зеленого" будівництва, зокрема шляхом надання пільгових кредитів на утеплення будинків та встановлення сонячних панелей [2].

Наступним значним трендом є децентралізація управління будівельною галуззю, що передбачає передачу частини повноважень від центральних органів влади до місцевих громад. Це дозволяє оперативніше ухвалювати рішення, адаптовані до особливостей конкретного регіону. В Україні цей процес триває в межах адміністративно-територіальної реформи, що передбачає розширення прав місцевих органів самоврядування у сфері містобудування, зонування та видачі дозволів на будівництво [1].

Ще одним важливим напрямом є удосконалення інституційної системи державного управління будівельною галуззю. У багатьох країнах відбувається реформування контролюючих органів, перегляд функцій наглядових структур, усунення дублювання функцій та оптимізація процедур контролю. Це спрямовано на покращення бізнес-клімату та

Основні методи державного регулювання будівельної галузі

Метод регулювання	Характеристика	Очікуваний ефект
Нормативно-правове регулювання	Розробка та удосконалення законодавчої бази, що визначає правила функціонування будівельної галузі, дозвільні процедури, стандарти якості та безпеки.	Підвищення правової визначеності, зменшення бюрократичних бар'єрів, стимулювання прозорості галузі.
Фінансово-економічне регулювання	Використання податкових пільг, державних субсидій, кредитних програм, стимулювання державно-приватного партнерства.	Залучення інвестицій, збільшення обсягів будівництва, доступність фінансування для забудовників і споживачів.
Антикризове регулювання	Запровадження спеціальних механізмів підтримки будівельної галузі під час економічних криз (податкові канікули, державне фінансування інфраструктурних проектів, пільгові кредити).	Забезпечення стійкості галузі в періоди економічних спадів, збереження робочих місць, стимулювання попиту.
Децентралізація управління	Передача частини повноважень від центральних органів влади до місцевих адміністрацій та органів самоврядування.	Оперативність прийняття рішень, адаптація регуляторних норм до регіональних особливостей, ефективніше управління міською забудовою.
Цифровізація управління	Використання електронних реєстрів, автоматизованих систем видачі дозволів, онлайн-моніторингу будівництва.	Зменшення корупційних ризиків, пришвидшення адміністративних процесів, підвищення прозорості галузі.
Контроль та нагляд	Запровадження ефективних механізмів контролю якості будівництва, державний моніторинг дотримання будівельних норм і стандартів.	Підвищення якості та безпеки об'єктів будівництва, зменшення випадків незаконного будівництва.
Екологічне регулювання	Впровадження стандартів енергоефективності, вимог щодо екологічної безпеки, стимулювання "зеленого" будівництва.	Зниження негативного впливу будівництва на довкілля, енергоефективність, покращення екологічної ситуації.

Джерело: [2-3]

зменшення адміністративного тиску на забудовників. В Україні, наприклад, здійснюється реформа Державної архітектурно-будівельної інспекції (ДАБІ), спрямована на ліквідацію корупційних схем та підвищення ефективності контролю [4].

Важливою сучасною тенденцією є активне впровадження державно-приватного партнерства (ДПП) у будівництві. Оскільки державні ресурси для розвитку інфраструктури обмежені, залучення приватних інвестицій є необхідністю. Формати ДПП включають концесійні угоди, спільне фінансування будівництва об'єктів інфраструктури, муніципальні партнерства тощо. Це дозволяє реалізовувати масштабні проекти, такі як будівництво доріг, мостів, лікарень та житлових комплексів із залученням приватного капіталу [5].

Також варто відзначити тенденцію спрощення регуляторних процедур та лібералізації будівельного ринку. Уряди багатьох країн переглядають нормативно-правову базу з

метою зменшення бюрократії та скорочення часу на отримання дозвільних документів. В Україні було ухвалено низку законодавчих ініціатив щодо дерегуляції будівельної галузі, зокрема скасування обов'язкових погоджень для окремих типів будівельних робіт, що сприяє прискоренню реалізації проектів [7].

Отже, сучасні тенденції державного управління будівельною сферою спрямовані на спрощення регуляторних процедур, підвищення прозорості та ефективності управління, екологічну сталість та активне використання цифрових технологій. Врахування цих тенденцій дозволяє державам створювати сприятливі умови для розвитку будівельного ринку, стимулювати інвестиції та забезпечувати високу якість будівництва відповідно до сучасних глобальних стандартів.

Висновки. Державне управління будівельною сферою є важливим елементом економічної політики країни, оскільки будівництво не лише створює матеріальну основу для роз-

витку інших галузей, а й забезпечує зайнятість населення, стимулює внутрішнє виробництво та сприяє залученню інвестицій. Аналіз сучасних підходів до державного регулювання будівельної галузі показує, що ефективність управління залежить від балансу між регуляторними механізмами, економічними стимулами та інституційною стабільністю.

Одним із ключових аспектів є необхідність удосконалення нормативно-правового регулювання, оскільки складність дозвільних процедур, бюрократичні перепони та часті зміни законодавства негативно впливають на розвиток будівельної галузі. Вдосконалення законодавчої бази має передбачати спрощення дозвільних процедур, створення єдиного реєстру забудовників, впровадження прозорих механізмів контролю за будівництвом та зменшення адміністративного навантаження на бізнес.

Важливу роль відіграють фінансово-економічні механізми підтримки галузі, зокрема податкові стимули, кредитні програми для забудовників, державно-приватне партнерство та залучення міжнародних інвестицій. Державна підтримка має бути спрямована на забезпечення доступного житла, модернізацію інфраструктури, стимулювання "зеленого" будівництва та запровадження інноваційних технологій.

Однією з основних тенденцій у сфері державного управління є цифровізація процесів, яка сприяє підвищенню прозорості, зменшенню корупційних ризиків та прискоренню видачі дозвільних документів. Використання електронних платформ для реєстрації об'єктів, отримання ліцензій і сертифікації дозволяє значно оптимізувати роботу регуляторних органів та покращити інвестиційний клімат.

Децентралізація управління є ще одним важливим аспектом реформування будівельної сфери. Передача частини повноважень місцевим органам влади сприяє швидшому ухваленню рішень, адаптації регуляторних норм до потреб регіонів та ефективнішому контролю за якістю будівництва.

Крім того, сучасні виклики, зокрема економічні кризи, урбанізаційні процеси, екологічні загрози та потреба в модернізації застарілої інфраструктури, вимагають від держав розробки довгострокових стратегій розвитку

будівельної галузі. Такі стратегії мають враховувати необхідність екологічної безпеки, енергоефективності, використання сучасних технологій та створення комфортного житлового середовища для населення.

Таким чином, для підвищення ефективності державного управління будівельною сферою необхідно забезпечити спрощення регуляторних механізмів, розширити фінансові інструменти підтримки, стимулювати інноваційні підходи та екологічні стандарти, а також підвищити прозорість та ефективність контролю. Подальші дослідження мають бути спрямовані на оцінку результатів впроваджених реформ та аналіз міжнародного досвіду для адаптації найкращих практик у вітчизняне законодавство.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Аналіз впливу державного регулювання на ефективність розвитку будівельної індустрії. Економіка: теорія та практика. URL: <http://www.ekonomikam.com/ecfins-485-1.html>
2. Гуштик Н. Державне управління в галузі будівництва: ретроспективний аналіз. Ефективність державного управління : зб. наук. праць. 2013. Вип. 37. С. 204-212.
3. Шутенко Л.М. Будівельна галузь як об'єкт державного регулювання. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/29712/1/1.pdf>
4. Реформа в будівництві: треба змінювати всю систему. URL: <https://dt.ua/promyshliennost/reforma-vbudivnictvi-treba-zminyuvati-vsyu-sistemu-.html>
5. Мелко В. Галузь будівництва як об'єкт державного регулювання. Науковий альманах. Серія: Управління та адміністрування. 2016. Vol. 2 (II). С. 18-22. URL: https://eprints.oa.edu.ua/6215/1/Global_world_2_2006-18-22.pdf
6. Антикризове регулювання розвитку житлового будівництва. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Eir/2010_1/28-33.pdf
7. Козич О.М. Державне регулювання діяльності будівельної галузі України. Держава і ринок. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2012-3/doc/4/04.pdf>
8. Марушева О.А. Державне управління механізмом нормативно-правового регулювання соціально-економічних відносин у будівництві: теоретичні засади. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2017. № 12. URL : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1304>
9. Дмитрієва, О. І. Законодавче забезпечення розвитку транспортної інфраструктури України. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: зб. наук. пр. Харків: ХНАДУ. 2019. №2 (23). С. 31–45.